

УДК 347.962(3.086)

DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.1204388>

В.М. СИВАК,

викладач Львівського університету бізнесу та права,
м. Львів, Україна

ЩОДО ПРИТЯГНЕННЯ ГОЛОВИ СУДУ ДО АДМІНІСТРАТИВНОЇ ТА КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

V.M. SIVAK,

Lecturer, Lviv University of Business and Law,
Lviv, Ukraine

ABOUT BRINGING THE CHAIRMAN TO ADMINISTRATIVE AND CRIMINAL RESPONSIBILITY

Юридична відповідальність є невід'ємною складовою частиною правового статусу будь-якої посадової особи, в тому числі і голови суду, що особливо виявляється при аналізі спеціального статусу відповідної посадової особи. Питання притягнення до відповідальності суддів, як особливої категорії державних службовців, завжди було найгострішим предметом обговорення громадськості будь-якої країни незалежно від її економічної формації, політичного режиму або державного устрою [1, с.77]. Зазначене, в першу чергу, пов'язано із особливим правовим статусом голови суду. Переважна більшість науковців, говорячи про юридичну відповідальність голови суду, досить часто мають на увазі лише один конкретний вид відповідальності – дисциплінарну. На наше переконання, зазначене не є вірним, адже окрім цього голову суду може бути притягнуто як до адміністративної, так і кримінальної відповідальності.

Питання юридичної відповідальності голови суду не є новим, йому приділяли увагу багато науковців, таких як: О.В. Гончаренко, І.С. Самощенко, І.С. Канзафарова, С.Н. Братусь, В.Н. Хропанюк, А.В. Солонар, А.М. Колодій, В.В. Копейчиков, С.Л. Лисенков, В.П. Пастухов, В.О. Сумін, О.Д. Тихомиров та багато інших. Проте, вченими недостатньо уваги було приділено адміністративній та кримінальній відповідальності голови суду. Саме тому метою статті є розгляд питання адміністративної та кримінальної відповідальності голови суду.

У загальному розумінні, відповідальність – це внутрішнє переконання людини, яке є своєрідним поштовхом для неї якісно виконувати свої

обов'язки. У праві поняття відповідальності тісно пов'язують із різними юридичними категоріями. Так, перша група науковців пов'язує юридичну відповідальність із примусом та юридичним обов'язком. Свого часу І.С. Самощенко зазначав, що юридична відповідальність – це реакція держави на правопорушення, яка полягає не тільки в осудженні винного та застосуванні до нього юридичних санкцій, але й у державному примусі порушника до виконання встановлених вимог [2, с.16]. С.М. Братусь стверджує, що юридична відповідальність – це той же обов'язок, який однак виконується в силу державного примусу або прирівняного до нього громадського примусу. Оскільки мова йде про стан особи, до якої застосовується відповідальність, її можна визначити як стан примусу до виконання обов'язку. Через те відповідальність у даному випадку (тобто, тоді, коли обов'язок може бути виконаний у натурі) – не якісь нові правовідносини, бо залишаються в силі ті ж самі правовідносини, той же обов'язок, котрий існував і раніше. У разі ухилення зобов'язаної особи від виконання обов'язку або яких-небудь з її боку заперечень, спір вирішується судом або іншим компетентним юрисдикційним органом, що зв'язано з появою, рухом і припиненням процесуальних правовідносин. У результаті такого розгляду з'ясовується істина і, якщо обов'язок дійсно не виконаний, виноситься власне рішення, яке забезпечує його виконання державним примусом [3, с.30; 4].

Друга група науковців пов'язує юридичну відповідальність із покаранням. Відповідно до точки зору В.Н. Хропанюка, юридична відповідальність

– це важливий вид захисту інтересів особистості, суспільства і держави. Вона настає внаслідок порушення приписів правових норм та виявляється в формі застосування до правопорушника заходів державного примусу. Для правопорушника юридична відповідальність означає застосування до нього санкцій правових норм, означених в них певних заходів відповідальності. Це його обов'язок зазнавати заходи державного примусу, застосовані на підставі норм права [5, с.33]. У своєму науковому дослідженні А.В. Солонар під юридичною відповідальністю пропонує розуміти певну реакцію держави на дії чи бездіяльність порушника, яка проявляється в покладенні на останнього обов'язку понести відповідне покарання за вчинене. Крім того, науковець окреслює наступні характерні ознаки зазначеного терміну: 1) юридична відповідальність є реакцією з боку держави на протиправне діяння; 2) юридична відповідальність реалізується шляхом державного примусу й проявляється в обов'язку особи зазнати певних втрат; 3) юридична відповідальність настає за протиправне діяння (правопорушення); 4) юридична відповідальність встановлюється на підставі нормативно-правових актів із дотриманням певного порядку; 5) юридична відповідальність застосовується уповноваженими на те органами [6, с.246].

Варто також вказати точку зору А.М. Колодія та В.В. Копейчикова, які вважають, що характерними ознаками юридичної відповідальності є: а) має зовнішній характер; б) застосовується лише за здійснені чи здійснювані правопорушення; в) пов'язана з державним примусом у формах каральних і правовідновлюючих заходів; г) визначеністю у нормах права. У теорії права юридичну відповідальність завжди розглядали як відповідальність ретроспективну, тобто таку, яка настає за вже скоєне правопорушення. А відтак, наголошують науковці, здійснення правопорушень тягне за собою юридичну відповідальність у вигляді застосування до правопорушників заходів державного примусу каральної спрямованості, понесення ними втрат особистого, організаційного чи матеріального характеру [7, с.152].

Таким чином, ми більше схильні підтримати точку зору другою групи науковців. А, відтак, під юридичною відповідальністю голови суду слід розуміти сукупність законодавчо встановлених негативних наслідків (покарання), які можуть бути застосовані до голови суду у разі невиконання або неналежного виконання ним своїх посадових обов'язків. Разом із тим, юридична

відповідальність в даному випадку має і моральний аспект, оскільки усвідомлюючи настання негативних наслідків, у судді з'являється додатковий стимул належним чином виконувати свої обов'язки. При цьому варто підкреслити, що голову суду може бути притягнуто до відповідальності як за неналежне виконання своїх адміністративних повноважень, так і повноважень щодо здійснення правосуддя. Зазначимо, що голову суду може бути притягнуто до трьох видів відповідальності: дисциплінарної, адміністративної та кримінальної. Однак нами буде приділено увагу саме двом останнім видам юридичної відповідальності.

Отже, адміністративна відповідальність – це форма реагування держави на правопорушення, яке виявляється в застосуванні повноважними державними органами, службовими особами, громадськістю до винної особи адміністративних санкцій у межах і порядку, встановлених законодавством; це обов'язок правопорушника звітувати за свою протиправну поведінку і зазнавати за неї несприятливих наслідків, передбачених санкцією правової норми [8, с.84]. Л.В. Коваль доводить, що адміністративна відповідальність – це репресивний вид відповідальності, де покарання має характер особистого зазнання кари, а вольовий вплив спрямовується на волю правопорушника з метою певного психічного переживання ним кари, подолання певних мотивів, якими обумовлюється ірраціональна поведінка, та стимулювання мотивів, які мають схилити до поведінки, що узгоджується з правовими приписами [9, с.133].

Щодо адміністративної відповідальності голови суду варто зазначити, що чинні Кодекс України про адміністративні правопорушення та Закон України «Про судоустрій і статус суддів» не містять обмежень щодо визнання суддів, в тому числі і тих, що займають адміністративні посади, відповідальними за здійснені ними правопорушення, тобто адміністративна відповідальність суддів має загальний характер. Тому адміністративне провадження щодо судді здійснюється за стандартними правилами. Водночас, на відміну від громадян, застосування заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення та адміністративних стягнень відносно суддів відбувається з урахуванням особливостей їх правового статусу, зокрема мова йде про суддівську недоторканність [10, с.82–83]. Однак, суддівська недоторканність не є особистим привілеєм і пов'язана з виконанням ними важливих державних

функцій, тому відповідно до Конституції України і міжнародно-правових зобов'язань України не може розглядатися як гарантія їх безкарності. Проте, при притягненні голови суду (судді) до адміністративної відповідальності, обов'язково варто враховувати зазначені вище особливості. Так, без згоди Верховної Ради України суддя не може бути затриманий чи заарештований до винесення судом обвинувального вироку. Суддя, затриманий за підозрою у вчиненні діяння, за яке встановлена кримінальна чи адміністративна відповідальність, повинен бути негайно звільнений після з'ясування його особи. Суддя не може бути підданий приводу чи примусово доставлений до будь-якого органу чи установи, крім суду [1110]. Таким чином, недоторканність та імунітет судді при розгляді справ про адміністративні правопорушення виключає можливість застосування до суддів таких заходів забезпечення провадження, як адміністративне затримання, особистий огляд, огляд речей, вилучення речей і документів, огляд особистого чи службового транспорту, примусового доставлення у будь-який державний орган [10; 12, с.611]. Проте, вона не виключає можливості притягнення голови суду до зазначеного виду відповідальності.

Отже, враховуючи зазначені вище обмеження, до голови суду за вчинення адміністративних правопорушень можуть застосовуватись такі адміністративні стягнення, як: 1) попередження як захід адміністративного стягнення вноситься в письмовій формі. У передбачених законом випадках попередження фіксується іншим установленим способом; 2) штраф, який є грошовим стягненням, що накладається на громадян, посадових та юридичних осіб за адміністративні правопорушення у випадках і розмірі, встановлених Кодексом України про адміністративні правопорушення; 3) оплатне вилучення предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення. Полягає в його примусовому вилученні за рішенням суду і наступній реалізації з передачею вирученої суми колишньому власникові з відрахуванням витрат по реалізації вилученого предмета; 4) конфіскація: предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення; грошей, одержаних внаслідок вчинення адміністративного правопорушення; 5) позбавлення спеціального права, наданого голові суду, як громадянину (права керування транспортними засобами, права полювання); 5¹) громадські роботи, які полягають у виконанні особою, яка вчинила адмініст-

ративне правопорушення, у вільний від роботи чи навчання час безоплатних суспільно корисних робіт, вид яких визначають органи місцевого самоврядування; 6) виправні роботи, застосовуються на строк до двох місяців з відбуванням їх за місцем постійної роботи особи, яка вчинила адміністративне правопорушення, і з відрахуванням до двадцяти процентів її заробітку в доход держави; 7) адміністративний арешт.

Стосовно застосування останніх трьох видів стягнень щодо суддів, в тому числі й голів суду, в юридичній літературі точиться досить багато дискусій. Так, одні вчені переконані, що громадські, виправні роботи та громадський арешт не можна застосовувати по відношенню до суддів, адже це порушує гарантовані їм конституцією права, та суперечить їх спеціальному правовому статусу та недоторканності. При цьому, як слушно підкреслює В.В. Паришура, прихильники такої точки зору не беруть до уваги мету, яку переслідує держава, встановлюючи відповідні види відповідальності, зокрема для суддів (голови суду). Так, згідно з положеннями ст.23 КУпАП, адміністративне стягнення є мірою відповідальності і застосовується з метою виховання особи, яка вчинила адміністративне правопорушення, у дусі додержання законів України, поваги до правил співжиття, а також запобігання вчиненню нових правопорушень як самим правопорушником, так й іншими особами. Метою ж дисциплінарної відповідальності суддів є зміцнення законності в їх діяльності, підвищення рівня їх культури та етики, а також фахової підготовки [13]. А відтак, ми більш схильні підтримати точку зору науковців, які наголошують на доцільності застосування до суддів таких видів адміністративних санкцій, як: громадські роботи, виправні роботи та адміністративний арешт. Крім того, притягнення судді до адміністративної відповідальності не виключає подальшої можливості накладення на нього відповідних дисциплінарних стягнень, визначених Законом України «Про судоустрій та статус суддів». Слід також вказати, що суддя, затриманий за підозрою у вчиненні діяння, за яке встановлена кримінальна чи адміністративна відповідальність, повинен бути негайно звільнений після з'ясування його особи, за винятком: 1) якщо Вищою радою правосуддя надано згоду на затримання судді у зв'язку з таким діянням; 2) затримання судді під час або відразу ж після вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину, якщо таке затримання є необхідним для попередження вчинення злочину, відвернення чи попередження наслідків злочину

або забезпечення збереження доказів цього злочину [11].

Таким чином, притягнення голови суду до адміністративної відповідальності має досить специфічні особливості: по-перше, голова суду може бути притягнений до адміністративної відповідальності лише за адміністративні проступки не пов'язані з його професійною діяльністю; по-друге, до судді можуть бути застосовані майже всі санкції, що й до звичайних громадян; по-третє, при притягненні до адміністративної відповідальності до судді обов'язково повинні бути дотримані принципи самостійності та недоторканності діяльності судді; по-четверте, притягнення голови суду до адміністративної відповідальності не виключає можливості його подальшого притягнення до дисциплінарної відповідальності за місцем служби.

І останній вид юридичної відповідальності, на якій доцільно окремо зупинитись, до якої може бути притягнуто голову суду – кримінальна. Кримінальна відповідальність – це особливий правовий інститут, у межах якого здійснюється офіційна оцінка поведінки особи як злочинної. Кримінальна відповідальність матеріалізується в обвинувальному вирокі суду і зазвичай включає засудження особи за вчинений злочин, призначення їй покарання, його відбування, судимість тощо [14, с.17].

В Україні судді несуть кримінальну відповідальність на загальних підставах за злочини, які були вчинені ними поза межами виконання ними своїх адміністративних повноважень чи повноважень щодо здійснення правосуддя (тобто, якщо суддя вчинив, наприклад вбивство, то він притягується до відповідальності так само, як і звичайний громадянин). Що ж стосується притягнення голови суду до кримінальної відповідальності за здійснення злочину під час виконання його повноважень на посаді суді, чи на адміністративній посаді, то Кримінальним кодексом

України поряд зі службовими злочинами передбачено також злочини, які можуть бути вчинені суддями, як посадовими особами, що здійснюють правосуддя. Склади цих злочинів і покарання за них визначаються Розділом XVIII «Злочини проти правосуддя». Зокрема, лише суддями може бути вчинений такий злочин, як постановлення завідомо неправосудного вироку, рішення, ухвали або постанови [15; 16, с.987].

Під неправосудним судовим рішенням слід розуміти судовий акт, який не відповідає стандартам законності, обґрунтованості, вмотивованості, справедливості, розумності та своєчасності. Незаконним є рішення, ухвалене суддею (суддями) з порушенням норм матеріального та/або процесуального права [17, с.227]. Будь-які неправосудні рішення судді, зазначає М.А. Погорецький, є надзвичайно небезпечними для суспільства та держави, оскільки, завдаючи шкоду безпосередньо особам, які приймають участь у вирішенні спорів судом, такі рішення одночасно підривають авторитет судової влади, створюють недовіру до неї у суспільстві, девальвують в суспільній свідомості права, законності та справедливості, дискредитують України як державу. Тому, продовжує автор, протидія кримінальним правопорушенням, що вчиняються суддею в сфері правосуддя, є одним із головних завдань кримінально-правової політики держави [17, с.226–227].

Таким чином, узагальнюючи, можна стверджувати, що юридична відповідальність (зокрема адміністративна та кримінальна) голови суду є важливим стимулом для судді дотримуватись не лише норм чинного законодавства під час виконання ним своїх службових обов'язків, а й дотримуватись високих морально-етичних цінностей визнаних суспільством, що, в свою чергу, дозволяє підтримувати та підвищувати довіру населення до судової гілки влади.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гончаренко О. В. Актуальні питання притягнення суддів до відповідальності (частина друга). *Вісник Вищої ради юстиції*. 2011. № 2 (6). С. 19–33.
2. Самощенко И. С. Правонарушение и юридическая ответственность : учебное пособие. М. : Изд-во ВЮЗИ, 1966. 30 с.
3. Братусь С. Н. Спорные вопросы теории юридической ответственности. *Советское государство и право*. 1973. № 4. С. 27–35.
4. Канзафарова І. С. Теоретичні основи цивільно-правової відповідальності в Україні: дис. ... докт. юрид. наук : 12.00.03. К., 2007. 453 с.
5. Хропанюк В. Н. Випробування українського кримінального законодавства на «європейськість». *Віче*. 2005. № 3. С. 57–62.
6. Солонар А. В. Особливості юридичної відповідальності державного реєстратора юридичних та фізичних осіб-підприємців. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2014. Вип. 3. Т.2. С. 245–249.

7. Колодій А. М., Копейчиков В. В., Лисенков С. Л., Пастухов В. П., Сумін В. О., Тихомиров О. Д. Теорія держави та права. К. : Юрінформ, 1995. 189 с.
8. Бондаренко Г. П. Адміністративна відповідальність в СРСР. Львів : ЛДУ, 1975. 84 с.
9. Коваль Л. В. Адміністративне право : курс лекцій для студентів юридичних вузів та факультетів. К. : Вентурі, 1996. 208 с.
10. Гончаренко О. В. Актуальні питання притягнення суддів до відповідальності (частина перша). *Вісник Вищої ради юстиції*. 2011. № 1(5). С. 77–92.
11. Про судоустрій та статус суддів : Закон України від 02.06.2016 № 1402–VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1402-19/conv>.
12. Виконавча влада і адміністративне право / за заг. ред. В. Б. Авер'янова. К. : Видавничий Дім «Ін-Юре», 2002. 668 с.
13. Паришкура В. В. Окремі теоретичні та практичні аспекти притягнення до юридичної відповідальності за вчинення адміністративного правопорушення осіб, які мають статус судді. *Адміністративне право і процес*. 2014. № 3 (9). С. 58–65.
14. Наумов А. В. Реализация уголовного права и деятельность следователя. Волгоград : ВСШ, 1987. 83 с.
15. Кримінальний кодекс України : від 05.04.2001 № 2341–III. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14/conv>.
16. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. К. : Юридична думка, 2007. 1184 с.
17. Погорецький М. А. Притягнення суддів до кримінальної відповідальності за ст.375 КК України: проблемні питання матеріального та процесуального права. *Вісник кримінального судочинства*. 2015. № 2. С. 223–234.

REFERENCES

1. Honcharenko, O. V. (2011). Aktual'ni pytannya prytyahnennya suddiv do vidpovidal'nosti (chastyna druha) [Topical issues of bringing judges to justice (part two)]. *Visnyk Vyshchoyi rady yustytsiy*, (2/6). 19–33 (in Ukr.).
2. Samoshchenko, I. S. (1966). *Pravonarusheniye i yuridicheskaya otvetstvennost': uchebnoye posobiye* [Offense and legal liability: training manual]. Moskva: Izd-vo VYUZI (in Russ.).
3. Bratus', S. N. (1973). Spornyye voprosy teorii yuridicheskoy otvetstvennosti [Controversial issues of the theory of legal responsibility]. *Sovetskoye gosudarstvo i pravo*, (4). 27–35 (in Russ.).
4. Kanzasarova, I. S. (2007). *Teoretychni osnovy tsyvil'no-pravovoyi vidpovidal'nosti v Ukrayini* [The Theoretical Foundations of Civil Liability in Ukraine]. Doktors'ka dysertatsiya. (12.00.03). Kyiv (in Ukr.).
5. Khropanyuk, V. N. (2005). Vyprovuvannya ukrayins'koho kryminal'noho zakonodavstva na «yevropeys'kist'» [Trial of Ukrainian Criminal Legislation on «Europeanism»]. *Viche*, (3). 57–62 (in Ukr.).
6. Solonar, A. V. (2014). Osoblyvosti yurydychnoyi vidpovidal'nosti derzhavnoho reyestratora yurydychnykh ta fizychnykh osib-pidpryyemtsiv [Features of legal responsibility of the state registrar of legal and natural persons-entrepreneurs]. *Naukovyy visnyk Khersons'koho derzhavnoho universytetu*, (3). T.2. 245–249 (in Ukr.).
7. Kolodiy, A. M., Kopyeychikov, V. V., Lysenkov, S. L., Pastukhov, V. P., Sumin, V. O., & Tykhomyrov, O. D. (1995). *Teoriya derzhavy ta prava* [heory of State and Law]. Kyiv: Yurininform (in Ukr.).
8. Bondarenko, H. P. (1975). *Administratyvna vidpovidal'nist' v SRSR* [Administrative liability in the USSR]. L'viv: LDU (in Ukr.).
9. Koval', L. V. (1996). *Administratyvne pravo : kurs lektsiy dlya studentiv yurydychnykh vuziv ta fakul'tetiv* [Administrative Law: A course for lectures for law students and faculties]. Kyiv: Venturi (in Ukr.).
10. Honcharenko, O. V. (2011). Aktual'ni pytannya prytyahnennya suddiv do vidpovidal'nosti (chastyna persha) [opical Issues of Involving Judges in Responsibility (Part One)]. *Visnyk Vyshchoyi rady yustytsiy*, (1/5). 77–92 (in Ukr.).
11. *Pro sudoustriy ta status suddiv* [On the Judiciary and the Status of Judges]. Zakon Ukrayiny (02.06.2016 No 1402–8). Retrieved from: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1402-19/conv> (in Ukr.).
12. Aver'yanov, V. B. (Red.). (2002). *Vykonavcha vlada i administratyvne pravo* [Executive power and administrative law]. Kyiv: Vydavnychyy Dim «In-Yure» (in Ukr.).
13. Paryshkura, V. V. (2014). Okremi teoretychni ta praktychni aspekty prytyahnennya do yurydychnoyi vidpovidal'nosti za vchynennya administratyvnoho pravoporushennya osib, yaki mayut' status suddi [Separate theoretical and practical aspects of bringing to legal responsibility for the administrative offense of persons having the status of a judge]. *Administratyvne pravo i protses*, (3/9). 58–65 (in Ukr.).

14. Naumov, A. V. (1987). *Realizatsiya ugovnogo prava i deyatel'nost' sledovatelya* [Implementation of criminal law and the activities of the investigator]. Volgograd: VSSH (in Russ.).
15. *Kryminal'nyy kodeks Ukrayiny* [The Criminal Code of Ukraine]. Zakon Ukrayiny (05.04.2001 No 2341–3). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14/conv> (in Ukr.).
16. Mel'nyk, M. I., & Khavronyuk, M. I. (Eds.). (2007). *Naukovo-praktychnyy komentar Kryminal'noho kodeksu Ukrayiny* [Scientific and Practical Commentary on the Criminal Code of Ukraine]. Kyiv: Yurydychna dumka (in Ukr.).
17. Pohorets'kyi, M. A. (2015). Prytyahnennya suddiv do kryminal'noyi vidpovidal'nosti za st.375 KK Ukrayiny: problemni pytannya material'noho ta protsesual'noho prava [Involvement of judges in criminal liability under Article 375 of the Criminal Code of Ukraine: problematic issues of material and procedural law]. *Visnyk kryminal'noho sudochynstva*, (2). 223–234 (in Ukr.).

Надійшла 17.11.2017

Сивак В. М. Щодо притягнення голови суду до адміністративної та кримінальної відповідальності. Форум права: електрон. наук. фахове вид. 2017. № 5. С. 362–367. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2017_5_57.pdf

DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.1204388>

На основі аналізу наукових поглядів вчених та норм чинного законодавства України, досліджено адміністративну та кримінальну відповідальність голови суду. Наголошено, що юридична відповідальність голови суду є важливим стимулом дотримуватись не лише норм чинного законодавства під час виконання ним своїх службових обов'язків, а й дотримуватись високих морально-етичних цінностей суспільства, що в свою чергу дозволяє підтримувати та підвищувати довіру населення до судової гілки влади.

Ключові слова: голова суду, відповідальність, адміністративна відповідальність, кримінальна відповідальність

Сивак В.М. О привлечении председателя суда к административной и уголовной ответственности

На основе анализа научных взглядов ученых и норм действующего законодательства Украины, исследована административная и уголовная ответственность председателя суда. Отмечено, что юридическая ответственность главы суда является важным стимулом соблюдать не только нормы действующего законодательства при исполнении им своих служебных обязанностей, но и придерживаться высоких морально-этических ценностей общества, что в свою очередь позволяет поддерживать и повышать доверие населения к судебной ветви власти.

Ключевые слова: председатель суда, ответственность, административная ответственность, уголовная ответственность

Sivak V.M. About Bringing the Chairman to Administrative and Criminal Responsibility

In the article the court chairman's administrative and criminal liability was investigated, on the basis of the analysis of the scientific views of scientists and the norms of the current legislation of Ukraine.

It is shown that the legal responsibility of the chairman of the court should be understood the set of legally established negative consequences (penalties), which can be applied to the chairman of the court in case of failure or improper performance of his official duties. In this case, the legal responsibility also has a moral aspect, because aware of the onset of negative consequences, the judge has an additional incentive to properly perform their duties. It is emphasized that the head of the court may be prosecuted both for improper performance of his administrative powers and powers for the administration of justice. It is noted that the head of the court can be brought to three types of responsibility: disciplinary, administrative and criminal.

For example, it has been shown that bringing a court chairman to administrative responsibility has rather specific peculiarities: the head of the court may be brought to administrative liability only for administrative misdemeanors not related to his professional activity; almost all sanctions can be applied to the judge, as to ordinary citizens; when brought to administrative responsibility to a judge, the principles of independence and immunity of the judge must be observed; bringing a court chairman to administrative responsibility does not exclude the possibility of his further prosecution at the place of service.

It was emphasized that the court chairman's legal responsibility is a significant incentive not only to adhere to current legislation's norms while performing her official duties but also to adhere to high moral and ethical values of the society, which, in turn, allows to maintain and increase the trust of the population in the judicial branch of power.

Key words: court chairman, responsibility, administrative responsibility, criminal liability